

స తాన్ ప్రవృద్ధాన్ వినిహత్య రాక్షసాన్
 మహాబల శ్చండపరాక్రమః కపిః |
 యుయుత్సు రన్వైః పున రేవ రాక్షసైః
 త మేవ వీరోఽభిజగామ తోరణమ్ ||

17

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్రికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే పంచచత్వారింశ స్సర్గః

ఆపదా మపహరారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణీమ్ ||

అథ షట్పత్వారింశ స్సర్గః

- హతాన్ మంత్రిసుతాన్ బుద్ధ్వా వానరేణ మహాత్మనా |
 రావణ స్సంవృతాకార శ్చకార మతి ముత్తమామ్ || 1
- స విరూపాక్షయూపాక్షౌ దుర్ధరం చైవ రాక్షసమ్ |
 ప్రఘుసం భాసకర్ణం చ పంచ సేనాగ్రనాయకాన్ || 2
- సందిదేశ దశగ్రీవో వీరాన్ నయవిశారదాన్ |
 హనుమద్ గ్రహణవ్యగ్రాన్ వాయువేగసమాన్ యుధి || 3
- యాత సేనాగ్రగా స్సర్వే మహాబలపరిగ్రహాః |
 సవాజిరథమాతంగా స్స కపి శ్శాస్యతా మితి || 4
- యత్తైశ్చ ఖలు భావ్యం స్యాత్ త మాసాద్య వనాలయమ్ |
 కర్మ చాపి సమాధేయం దేశకాలవిరోధినమ్ || 5
- న హ్యహం తం కపిం మన్యే కర్మణా ప్రతితర్కయన్ |
 సర్వథా తన్మహద్ భూతం మహాబల పరిగ్రహమ్ || 6

- భవే దింద్రేణ వా సృష్ట మస్మదర్థం తపోబలాత్ |
 సనాగయక్షగంధర్వా దేవాసురమహర్షయః || 7
- యుష్మాభి స్సహితై స్సర్వై ర్మయా సహ వినిర్జితాః |
 తై రవశ్యం విధాతవ్యం వ్యభీకం కించి దేవ నః || 8
- త దేవ నాత్ర సందేహాః ప్రసహ్య పరిగృహ్యతామ్ |
 నావమాన్యో భవద్భిశ్చ హరి ర్ధీరపరాక్రమః || 9
- దృష్టౌ హి హరయః పూర్వం మయా విపులవిక్రమాః |
 వాలీ చ సహ సుగ్రీవో జాంబవాంశ్చ మహాబలః || 10
- నీల స్సేనాపతి శ్చైవ యే చాన్యే ద్వివిదాదయః |
 నైవం తేషాం గతి ర్భీమా న తేజో న పరాక్రమః || 11
- న మతి ర్న బలోత్సాహా న రూపపరికల్పనమ్ |
 మహాత్ సత్త్వ మిదం జ్ఞేయం కపిరూపం వ్యవస్థితమ్ || 12
- ప్రయత్నం మహా దాస్థాయ క్రియతా మస్య విగ్రహాః |
 దుర్ధరవధః
 కామం లోకా స్త్రయ స్సేంద్రా స్ససురాసురమానవాః || 13
- భవతా మగ్రత స్థాతుం న పర్యాప్తా రణాజిరే |
 తథాపి తు నయజ్ఞేన జయ మాకాంక్షతా రణే || 14
- ఆత్మా రక్ష్యః ప్రయత్నేన యుద్ధసిద్ధి ర్థి చంచలా |
 తే స్వామివచనం సర్వే ప్రతిగృహ్య మహాజనః || 15
- సముత్పేతు ర్మహావేగా హుతాశ సమతేజసః |
 రథై ర్మతైశ్చ మాతంగై ర్వాజిభిశ్చ మహాజవైః || 16

- శస్త్రైశ్చ వివిధై స్తీక్ష్ణై స్సర్వైశ్చోపచితా బలైః |
 తత స్తం దద్యుశు ర్వీరా దీప్యమానం మహాకపిమ్ || 17
- రశ్మిమంత మివోద్యంతం స్వతేజోరశ్మిమాలినమ్ |
 తోరణస్థం మహోత్సాహం మహాసత్త్వం మహాబలమ్ || 18
- మహామతిం మహావేగం మహాకాయం మహాబలమ్ |
 తం సమీక్ష్యైవ తే సర్వే దిక్కు సర్వాస్వవస్థితాః || 19
- తైస్తైః ప్రహరణై ర్భిమై రభిపేతు స్తత స్తతః |
 తస్య పంచాయసా స్తీక్ష్ణా శ్శితాః పీతముఖా శ్శరాః || 20
- శిర స్యుత్పలపత్రాభా దుర్ధరేణ నిపాతితాః |
 స తైః పంచభి రావిద్ధ శ్శరై శ్శిరసి వానరః || 21
- ఉత్పపాత నదన్ వ్యోమ్ని దిశో దశ వినాదయన్ |
 తత స్తు దుర్ధరో వీర స్సరథ స్సజ్యకార్ముకః || 22
- కిరన్ శరశతై స్తీక్ష్ణై రభిపేతే మహాబలః |
 స కపి ర్షారయామాస తం వ్యోమ్ని శరవర్షిణమ్ || 23
- వృష్టిమంతం పయోదాంతే పయోద మివ మారుతః |
 అర్ద్యమాన స్తతస్తేన దుర్ధరేణా నిలాత్యజః || 24
- చకార కదనం భూయో వ్యవర్ధత చ వేగవాన్ |
 స దూరం సహసోత్పత్య దుర్ధరస్య రథే హరిః || 25
- నిపపాత మహావేగో విద్యుద్రాశి ర్గిరా వివ |
 తత స్స మథితాష్టాశ్వం రథం భగ్నాక్షకూబరమ్ || 26

- విహాయ న్యపత ద్భూమా దుర్ధర స్త్యక్తజీవితః |
 విరూపాక్షాదీనాం వధః
 తం విరూపాక్షయూపాక్షౌ దృష్ట్వా నిపతితం భువి || 27
- సంజాతరోషౌ దుర్ధర్షా వృత్పేతతు రరిందమా |
 స తాభ్యాం సహసోత్పత్య విష్టితో విమలేఽంబరే || 29
- ముద్గరాభ్యాం మహాబాహు ర్వక్త స్యభిహతః కపిః |
 తయో ర్వేగవతో ర్వేగం వినిహత్య మహాలః || 30
- నిపపాత పున ర్భూమా సుపర్ణసమవిక్రమః |
 స సాలవృక్ష మాసాద్య త ముత్పాట్య చ వానరః || 31
- తావృభౌ రాక్షసౌ వీరో జఘాన పవనాత్మజః |
 తత స్తాంస్త్రీన్ హతాన్ జ్ఞాత్వా వానరేణ తరస్వినా || 32
- అభిపేదే మహావేగః ప్రసహ్య ప్రఘసో హరిమ్ |
 భాసకర్ణశ్చ సంక్రుద్ధ శ్శూల మాదాయ వీర్యవాన్ || 33
- ఏకతః కపిశార్దూలం యశస్విన మవస్థితమమ్ |
 పట్టిసేన శితాగ్రేణ ప్రఘసః ప్రత్యయోధయత్ || 34
- భాసకర్ణశ్చ శూలేన రాక్షసః కపిసత్తమ్ |
 స తాభ్యాం విక్షతై ర్గాత్రై రసృగ్నిగ్ధతనూరుహః || 35
- అభవ ద్వానరః క్రుద్ధో బాలసూర్యసమప్రభః |
 సముత్పాట్య గిరే శ్శృంగం సమృగవ్యాళపాదపమ్ || 36
- జఘాన హనుమాన్ వీరో రాక్షసౌ కపికుంజరః |
 తత స్తే ష్వవసన్నేషు సేనాపతిషు పంచసు || 37
- బలం త దవశేషం చ నాశయామాస వానరః |
 అశ్వై రశ్వాన్ గజై ర్నాగాన్ యోధై ర్యోధాన్ రథై రథాన్ || 38

స కపి ర్నాశయామాస సహస్రాక్ష ఇవాసురాన్ |
 హతై ర్నాగైశ్చ తురగై ర్భగ్నైశ్చైశ్చ మహారథైః || 39

హతైశ్చ రాక్షసై ర్భూమీ రుద్ధమార్గా సమంతతః || 40

తతః కపి స్తాన్ ధ్వజినీపతీన్ రణే
 నిహత్య వీరాన్ సబలాన్ సవాహనాన్ |
 సమీక్య వీరః పరిగృహ్య తోరణం
 కృతక్షణః కాల ఇవ ప్రజాక్షయే || 41

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్తికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే షట్పత్వారింశ స్సర్గః

౧

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||

ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణిమ్ ||

అథ సప్తచత్వారింశ స్సర్గః

అక్షకుమారవధః

సేనాపతీన్ పంచ స తు ప్రమాపితాన్
 హనుమతా సానుచరాన్ సవాహనాన్ |
 సమీక్య రాజా సమరోద్ధతోన్ముఖం
 కుమార మక్షం ప్రసమైక్ష తాగ్రతః || 1

స తస్య దృష్ట్యర్చనసంప్రచోదితః
 ప్రతాపవాన్ కాంచనచిత్రకారుకః |
 సముత్పపాతాథ సద స్యూదీరితో
 ద్విజాతిముఖ్యై ర్హవిషేవ పావకః || 2